

V Bruseli 14. 9. 2017
COM(2017) 488 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE
O GARANČNOM FONDE PRE VONKAJŠIE OPATRENIA A JEHO SPRÁVE
V ROKU 2016

{SWD(2017) 296 final}

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Finančná situácia a dôležité transakcie Garančného fondu.....	4
2.1.	Finančná situácia Garančného fondu k 31. decembru 2016	4
2.2.	Dôležité transakcie fondu v roku 2016	4
2.3.	Dôležitá transakcia po dátume vykazovania	5
3.	Finančné výkazy fondu pred konsolidáciou.....	5
3.1.	Finančná situácia pred konsolidáciou k 31. decembru 2016.....	5
3.2.	Výkaz o finančných výsledkoch pred konsolidáciou	7
4.	Správa pokladnice Garančného fondu	8
4.1.	Investičná politika	8
4.2.	Vývoj výkonnosti a vývoj na trhu.....	8
5.	Výzvy na uplatnenie záruky určené Garančnému fondu	9
6.	Odmena pre EIB.....	10

1. ÚVOD

Nariadením Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 z 25. mája 2009 (kodifikované znenie) (ďalej len „nariadenie“)¹ sa zriadil Garančný fond pre vonkajšie opatrenia (ďalej len „fond“), z ktorého sa majú vyplácať platby veriteľom Únie v prípade platobnej neschopnosti príjemcov úverov, ktoré poskytla alebo za ktoré sa zaručila Európska únia. V súlade s článkom 7 tohto nariadenia Komisia poverila Európsku investičnú banku (EIB) finančnou správou fondu na základe dohody medzi Spoločenstvom a EIB, ktorá bola uzavretá 25. novembra 1994 a následne zmenená 23. septembra 1996, 8. mája 2002, 25. februára 2008 a 9. novembra 2010 (ďalej len „dohoda“).

V článku 8 nariadenia sa vyžaduje, aby Komisia zaslala Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov správu o situácii fondu a jeho správe za každý rozpočtový rok do 31. mája nasledujúceho roka.

Táto správa spolu s pracovným dokumentom útvarov Komisie (SWD) poskytujú takéto informácie. Vychádza z údajov, ktoré v súlade s dohodou predložila EIB.

---

¹ Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 10, uvedeným nariadením sa kodifikovalo a zrušilo nariadenie (ES, Euratom) č. 2728/94 z 31. októbra 1994, ktorým sa zriaďuje Garančný fond pre vonkajšie opatrenia.

2. FINANČNÁ SITUÁCIA A DÔLEŽITÉ TRANSAKCIE GARANČNÉHO FONDU

2.1. Finančná situácia Garančného fondu k 31. decembru 2016

Celková výška prostriedkov v Garančnom fonde k 31. decembru 2016 bola 2 506 053 053,14 EUR (2 343 091 110,14 k 31. decembru 2015) (pozri prílohu k pracovnému dokumentu útvarov Komisie: Finančné výkazy garančného fondu, ktoré poskytla EIB).

Celková účtovná hodnota fondu sa v roku 2016 zvýšila približne o 162,9 milióna EUR. To možno vysvetliť najmä takto:

Zvýšenie:

- z rozpočtu EÚ sa do fondu prispelo sumou 240,5 milióna EUR (výška rezervy), aby sa výška prostriedkov vo fonde upravila na cieľovú úroveň 9 %,
- hospodársky výsledok finančných operácií dosiahol výšku 29,8 milióna EUR,
- zvýšenie hodnoty portfólia o 3,4 milióna EUR v dôsledku jej úpravy podľa trhovej hodnoty.

Zníženie:

- intervencie zo strany fondu v dôsledku platobnej neschopnosti v celkovej výške 110,8 milióna EUR.

2.2. Dôležité transakcie fondu v roku 2016

- Od novembra 2011 zaznamenáva EIB nedoplatky v prípade úverov poskytnutých Sýrii. Európska investičná banka v dôsledku toho a v súlade s dohodou o záruke medzi EÚ a EIB do 31. decembra 2016 podala 38 žiadostí o platby zo záručného fondu EÚ v celkovej sume 309,07 milióna EUR (pozri oddiel 5).
- Komisia 29. septembra 2016 vyplatila EIB 4,7 milióna EUR na výzvu v súvislosti s úhradou nesplateného úveru poskytnutého letisku Enfidha (Tunisko).
- Vo februári 2016 bola z rozpočtu do fondu prevedená suma vo výške 257,1 milióna EUR, ktorá zodpovedala výške rezervy na rok 2016.
- Vo februári 2016 sa príspevok z rozpočtu EÚ do fondu vypočítal v súlade s článkom 3 a článkom 5 nariadenia:

V článku 3 nariadenia sa stanovuje cieľová suma týkajúca sa prostriedkov vo fonde na úrovni 9 % z celkových kapitálových záväzkov vyplývajúcich z každej operácie zvýšená o všetky splatné, ale nezaplatené úroky.

V článku 5 nariadenia sa stanovuje, že suma, ktorá sa má previesť z rozpočtu do fondu v roku n+1, sa vypočíta na základe rozdielu medzi cieľovou sumou a hodnotou čistých aktív fondu ku koncu roka n-1 vypočítaného na začiatku roka n.

S cieľom upraviť fond na 9 % celkových splatných kapitálových záväzkov sa na základe nesplatených zaručených operácií k 31. decembru 2015 vypočítala a do rozpočtu EÚ na rok 2017 zahrnula suma 240,5 milióna EUR na financovanie fondu. Táto suma bola schválená Radou a Európskym parlamentom a bola uznaná ako aktívum (pohľadávka) fondu v súvahe k 31. decembru 2016.

2.3. Dôležitá transakcia po dátume vykazovania

Vo februári 2017 bola uvedená suma rezervy vo výške 240,5 milióna EUR prevedená z rozpočtu EÚ do fondu.

3. FINANČNÉ VÝKAZY FONDU PRED KONSOLIDÁCIOU

Finančné výkazy fondu pred konsolidáciou sú vypracované tak, aby zahŕňali účtovné operácie, ktoré nie sú zahrnuté do finančných výkazov fondu vypracovaných EIB (pozri pracovný dokument útvarov Komisie). Tvoria súčasť konsolidovaných finančných výkazov EÚ.

3.1. Finančná situácia pred konsolidáciou k 31. decembru 2016

Súvaha – aktíva

	31. decembra 2016	31. decembra 2015
NEOBEŽNÉ AKTÍVA	1 945 964 058	1 614 233 483
Finančné aktíva	1 945 964 058	1 614 233 483
OBEŽNÉ AKTÍVA	324 202 070	493 752 100
Finančné aktíva	122 687 046	387 792 573
Pohľadávky	4 653 326	22 016 264
Peňažné prostriedky a peňažne ekvivalenty	196 861 698	83 943 262
AKTÍVA SPOLU	2 270 166 128	2 107 985 583

Súvaha – pasíva

	31. decembra 2016	31. decembra 2015
PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽA	1 958 000 325	2 082 760 780
Príspevok Európskej komisie	1 468 631 390	1 211 509 598
Oceňovací rozdiel vyplývajúci z oceňovania reálnou cenou	35 493 647	32 123 388
Nerozdelené zisky	453 875 288	839 127 794
NEOBEŽNÉ ZÁVÄZKY	259 381 269	—
Finančné rezervy	259 381 269	—
OBEŽNÉ ZÁVÄZKY	52 784 534	25 224 803
Finančné rezervy	49 674 541	
Splatné záväzky	3 109 993	25 224 803
PROSTRIEDKY PRISPIEVATEĽA + ZÁVÄZKY SPOLU	2 270 166 128	2 107 985 583

Rozdiel 235,8 milióna EUR medzi celkovou účtovnou hodnotou fondu pred konsolidáciou (2 270 166 128) a hodnotou fondu vo finančných výkazoch vypracovaných EIB (2 506 053 053 EUR) možno vysvetliť najmä na základe týchto skutočností:

- Finančné výkazy pred konsolidáciou obsahujú všetky sumy postúpené EÚ z dôvodu záručných platieb po výzvach EIB na úhradu splátok nesplateného úveru (splátne nedoplatky zvýšené o akumulované úroky z omeškania). Vzhľadom na politickú situáciu v Sýrii a na základe rozhodnutia účtovníka EK však bola hodnota týchto súm vo finančných výkazoch za rok 2016 plne znížená.
- Tieto obežné aktíva (pohľadávky) uvedené vo finančných výkazoch pred konsolidáciou zahŕňajú pohľadávku EIB vo výške 4,7 milióna EUR, pokiaľ ide o výzvu na uplatnenie záruky za nesplatený úver pre letisko Enfidha (Tunisko), o ktorej sa v súčasnosti vedú diskusie s EIB.
- Finančné rezervy vo výške 309,1 milióna EUR týkajúce sa budúcich splátok zvyšných sýrskych nesplatených úverov boli vykázané vo finančných výkazoch za rok 2016 pred konsolidáciou.
- Tieto obežné záväzky (splátne záväzky) uvedené vo finančných výkazoch pred konsolidáciou zahŕňajú vzniknuté záväzky vo výške 2,1 milióna EUR za poplatky za vymáhanie splatné EIB.

- Platby žiadostí z Garančného fondu určené EIB (a v prípade potreby postupné vymáhanie výziev a úrokov z omeškania) sa vo finančných výkazoch vypracovaných EIB vykazujú ako zníženia (zvýšenia) čistých aktív (príspevok EÚ). Vo finančných výkazoch pred konsolidáciou sa sumy vyplatené za výzvy EIB neodpočítavajú od čistých aktív, keď sa menia na postúpené sumy. Súvisiace sumy sa buď zaúčtujú ako výnosy (akumulované úroky z omeškania a pokuty, kurzové zisky) alebo výdavky (akumulované poplatky EIB za vymáhanie, zníženia hodnoty, kurzové straty). To má za následok trvalý rozdiel medzi položkami čistých aktív (príspevok EÚ a nerozdelené zisky) vykázanými vo finančných výkazoch vypracovaných EIB a finančnými výkazmi pred konsolidáciou vypracovanými EK.

3.2. Výkaz o finančných výsledkoch pred konsolidáciou

Rovnakým spôsobom ako súvaha sa vypracúva aj výkaz o finančných výsledkoch, aby sa mohol začleniť do konsolidovaných finančných výkazov EÚ.

	2016	2015
Príjem z prevádzkových činností	–	477 789
Výdavky na prevádzkové činnosti	(310 636 400)	(1 591 683)
VÝSLEDOK PREVÁDZKOVÝCH ČINNOSTÍ	(310 636 400)	(1 113 894)
Finančné výnosy	39 947 802	40 109 123
Finančné náklady	(114 563 908)	(68 365 473)
FINANČNÝ VÝSLEDOK	(74 616 106)	(28 256 350)
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	(385 252 506)	(29 370 244)

- Výdavky na prevádzkové činnosti zahŕňajú predovšetkým nerealizovanú stratu z nových vykázaných finančných rezerv pre budúce sýrske splátky (309,1 milióna EUR), poplatky EIB za správu (0,9 milióna EUR), časovo rozlíšené poplatky za vymáhanie splatné EIB (0,5 milióna EUR) a poplatky za úschovu a audit (0,2 milióna EUR).
- Finančné výnosy zahŕňajú predovšetkým príjmy z úrokov z investičného portfólia (14,4 milióna EUR), realizované zisky z predaja finančných aktív (16,8 milióna EUR) a akumulované úroky z omeškania postúpených súm (8,7 milióna EUR).
- Finančné náklady zahŕňajú predovšetkým straty zo zníženia hodnoty sýrskych úverov postúpených EÚ v roku 2016 (pozri oddiel 5).

4. SPRÁVA POKLADNICE GARANČNÉHO FONDU

4.1. Investičná politika

Likvidné aktíva fondu sa investujú v súlade so zásadami hospodárenia stanovenými v prílohe k dohode v znení zmien². Podľa toho sa 20 % prostriedkov fondu musí použiť na krátkodobé investície (nepresahujúce jeden rok). Tieto investície zahŕňajú cenné papiere s pohyblivou úrokovou mierou bez ohľadu na dátum ich splatnosti a cenné papiere s pevne stanovenou úrokovou mierou s maximálne jednoročnou zostávajúcou dobou splatnosti bez ohľadu na ich pôvodnú dobu splatnosti. Na udržanie rovnováhy medzi rôznymi nástrojmi poskytujúcimi požadovanú likviditu sa najmenej 100 mil. EUR ponecháva v nástrojoch peňažného trhu, najmä v bankových vkladoch.

Približne 80 % prostriedkov fondu možno investovať do portfólia dlhopisov so zostávajúcou dobou splatnosti kratšou ako 10 rokov a 6 mesiacov od dátumu platby. Priemerné trvanie investície všetkých aktív fondu nesmie prekročiť 5 rokov. Investície do dlhopisov by mali spĺňať určité osobitné kritériá, ako sú likvidita, kreditná kvalita, oprávnenosť zmluvných strán a koncentračné limity. S cieľom zabezpečiť rozloženie rizika, celková suma investovaná do dlhopisov na jediného emitenta nesmie presiahnuť 10 % z celkovej nominálnej hodnoty portfólia.

4.2. Vývoj výkonnosti a vývoj na trhu

V priebehu roka 2016 viedli makroekonomické podmienky a veľmi ústretová menová politika ku klesajúcim a často záporným úrokovým sadzbám.

Európsky trh s pevným výnosom sa v prvej polovici roku 2016 vyznačoval vyššou volatilitou trhu, keďže trhové zmýšľanie bolo pod vplyvom spomalenia hospodárstva v Číne, určitých slabých miest v oživení v USA a klesajúcich cien komodít, čo podnecovalo obavy z hospodárskeho poklesu, ako aj pod vplyvom zmien postupov rozšíreného programu nákupu aktív ECB.

Do septembra neustále klesali výnosy zo štátnych dlhopisov v dôsledku nízkeho nominálneho rastu a ústretovej menovej politiky. Významnými udalosťami v roku 2016, ktoré boli relevantné z hľadiska trhu, boli aj reakcie trhu na referendum o členstve v EÚ, ktoré sa uskutočnilo v Spojenom kráľovstve 23. júna 2016, a na prezidentské voľby v USA v novembri 2016.

Trhy s dlhopismi boli v treťom štvrtroku pokojnejšie, pričom vrcholom v tomto období bol posun menovej politiky japonskej národnej banky v septembri (signalizujúci horné hranice na výnosy z japonských štátnych dlhopisov), ktorý urýchlil očakávania účastníkov trhu, pokiaľ ide o podporu fiškálnej politiky pre svetové hospodárstvo.

V poslednom štvrtroku 2016 sa trh s dlhopismi obrátil z dôvodu zvýšených politických rizík. Volatilita dosiahla svoj vrchol a došlo k celkovému nárastu strednodobých až dlhodobých referenčných úrokových sadzieb. Strednodobé až dlhodobé dlhopisy a najmä výnos referenčných desaťročných nemeckých dlhopisov znovu dosiahli pozitívne hodnoty. Naopak, krátkodobé sadzby zostali zakotvené hlboko v negatívnych číslach. Okrem neistoty účastníkov trhu, pokiaľ ide o postoj

---

² Zmenené doplnkovou dohodou č. 1 z 23. septembra 1996, doplnkovou dohodou č. 2 z 8. mája 2002, doplnkovou dohodou č. 3 z 25. februára 2008 a doplnkovou dohodou č. 4 z 9. novembra 2010.

významných centrálnych bánk k menovej politike, bola hlavnou hybnou silou politika, ktorú bude presadzovať novo zvolený prezident USA.

Výsledok prezidentských volieb v USA podnietil významné preceňovanie mnohých tried aktív, pričom osobitná pozornosť sa venovala plánom prezidenta Trumpa v oblasti hospodárskej politiky týkajúcim sa fiškálnych stimulov, daňovej reformy a deregulácie. Od jeho zvolenia do konca roka trh oceňoval vyššie očakávania, pokiaľ ide o rast a infláciu, pričom sa zľahčovali potenciálne riziká spojené s niektorými témami jeho volebnej kampane, ktoré sa týkali jeho prístupu v oblasti obchodnej a zahraničnej politiky. V dôsledku toho nastal na rozvinutých trhoch veľký posun od dlhopisov k akciám.

Výkon portfólia fondu sa sledoval na základe oceňovania podľa trhovej hodnoty. Výnosnosť portfólia v roku 2016 bola 1,5563 % ročného zisku stanoveného na základe trhových cien, čím prekonal svoju referenčnú hodnotu o + 36,35 bázičného bodu. Referenčná hodnota fondu je zložená prevažne z indexov iBoxx³ (najmä z indexu EUR Eurozone Sovereign a indexu EUR Collateralized Covered) a Euribid⁴ pre krátkodobú expozíciu.

Pozitívna výkonnosť fondu v roku 2016 bola spôsobená najmä poklesom na krátkom konci výnosových kriviek (podrobnejšie informácie o vývoji v danom roku možno nájsť v oddiele 1.4.2 „Výkonnosť“ v pracovnom dokumente útvarov Komisie).

5. VÝZVY NA UPLATNENIE ZÁRUKY URČENÉ GARANČNÉMU FONDU

Rada pre zahraničné veci, Európsky parlament a Rada prijali v dôsledku zhoršujúcej sa situácie v Sýrii v roku 2011 rozhodnutia, ktorými sa zakazuje vyplácanie platieb zo strany EIB v súvislosti s existujúcimi úverovými dohodami a takisto pozastavili zmluvy o technickej pomoci EIB pre štátne projekty v Sýrii. Reštriktívne opatrenia boli následne zakotvené v nariadení Rady (EÚ) č. 36/2012 z 18. januára 2012 v znení zmien.

Európska investičná banka v dôsledku toho od mája 2011 nerealizovala žiadnu novú finančnú operáciu a od novembra 2011 až do ďalšieho oznámenia pozastavila každé prebiehajúce vyplácanie a služby technickej pomoci Sýrii.

Od novembra 2011 zaznamenáva EIB nedoplatky v prípade úverov poskytnutých Sýrii. Európska investičná banka v dôsledku toho a v súlade s dohodou o záruke medzi EÚ a EIB do 31. decembra 2016 podala 38 žiadostí o platby zo záručného fondu EÚ na celkovú sumu 309,07 milióna EUR (vrátane pokút uložených bankou EIB a vymáhaných súm).

Komisia 29. septembra 2016 vyplatila EIB 4,7 milióna EUR na výzvu v súvislosti s úhradou nesplateného úveru poskytnutého letisku Enfidha (Tunisko).

- Udalosti po období vykazovania (ku koncu júla 2017)

³ Indexy trhov s dlhopismi iBoxx predstavujú referenčné hodnoty na profesionálne použitie a tvoria ich emisie likvidných cenných papierov s investičným stupňom. Tieto indexy investorom umožňujú analýzu a výber referenčných hodnôt, v ktorých sa odzrkadľuje ich investičný profil. Používajú sa na výskum pevného výnosu, rozdelenie aktív a hodnotenie výkonu.

⁴ Euribid je medzibanková ponuková euro sadzba, pri ktorej je banka ochotná požičať si peniaze (ponuka), kým všeobecne známejšia sadzba EURIBOR je medzibanková referenčná sadzba v rámci EMU, pri ktorej je banka ochotná požičiavať peniaze.

Do konca júla 2017 bolo podaných sedem ďalších žiadostí v súvislosti s platobnou neschopnosťou Sýrie na celkovú sumu 31,57 milióna EUR (vrátane pokút uložených bankou EIB).

Dňa 20. januára 2017 bola Komisii doručená druhá výzva zo strany EIB o úhradu nesplateného úveru poskytnutého letisku Enfidha (Tunisko) v celkovej sume 2,21 milióna EUR (vrátane pokút).

6. ODMENA PRE EIB

Odmena pre EIB sa skladá z poplatkov za správu a poplatkov za vymáhanie. Poplatky za správu pokrývajú správu fondu. Poplatky za vymáhanie sú určené na pokrytie nákladov, ktoré EIB vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok po vzniku platobnej neschopnosti, na ktoré sa vzťahuje záruka EÚ pre finančné operácie EIB mimo Únie.

V druhej doplnkovej dohode k uvedenej dohode uzavretej 8. mája 2002 sa stanovuje, že odmena banky sa vypočíta tak, že pri každej z tranží aktív fondu sa použijú degresívne ročné sadzby poplatkov. Tieto odmeny sa vypočítavajú na základe ročných priemerných aktív fondu.

Odmena banky za rok 2016 bola stanovená vo výške 891 975 EUR a bola zaznamenaná ako výdavok vo výkaze o finančných výsledkoch a ako položky časového rozlíšenia (záväzky) v súvahe.

Poplatky za vymáhanie splatné EIB sa vypočítavajú na základe dohody o vymáhaní podpísanej medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou v júli 2014. Na konci roka 2016 predstavovali kumulované časovo rozlíšené poplatky za vymáhanie 2 060 285 EUR.